

Gemeente Geertruidenberg

Onderzoek ongewenst gedrag

11 juni 2013

Klachtencommissie Gemeente Geertruidenberg

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en doel opdracht	3
2. Klachtencommissie ongewenst gedrag	3
3. Door de commissie verrichte werkzaamheden	4
4. Toetsingskader	5
4.1 Ambtenarenwet en Arbowet	5
4.2 Gedragscode (seksuele) intimidatie en klachtenregeling ongewenst gedrag	5
4.3 Bestuurlijke gedragscode	6
5. Bevindingen (samengevat) en beoordeling	7
5.1 Ongewenst gedrag c.q. seksuele intimidatie	7
5.1.1 Samenvatting	7
5.1.2 Beoordeling	10
5.2 Intimidatie door lekken informatie	12
5.2.1 Samenvatting	12
5.2.2 Beoordeling	13
5.3 Intimidatie door kwaadspreken en roddelen	13
5.3.1 Samenvatting	13
5.3.2 Beoordeling	14
5.4 Resumé	14
5.5 Wet- en regelgeving en algemene fatsoensnormen	14

1. Aanleiding en doel opdracht

Op 4 maart 2013 heeft klager mondeling een klacht inzake seksuele intimidatie ingediend bij de burgemeester van de gemeente Geertruidenberg. Naar aanleiding van de inhoud van de klacht, heeft het bevoegd gezag, het college B&W, besloten de klachtencommissie ongewenst gedrag van de gemeente Geertruidenberg (hierna: commissie) in te schakelen. Verweerder maakt deel uit van het college B&W maar is niet bij de bespreking en besluitvorming aanwezig geweest. Klager heeft ingestemd met de te volgen klachtenprocedure. Op 17 maart 2013 heeft klager haar klacht schriftelijk ingediend. Deze klacht bestond op schrift uit drie subklachten, te weten: 1) ongewenst gedrag, namelijk (seksuele) intimidatie (conform de mondelinge klacht van 4 maart 2013), 2) lekken van informatie en 3) het kwaad spreken/roddelen over collega's door verweerder. Alle drie de gedragingen van verweerder hebben volgens klager geleid tot een intimiderende en onaangename omgeving voor haar. Klager heeft eveneens aangifte gedaan bij de politie aangaande een zedendelict. Begin mei 2013 werd duidelijk dat het Openbaar Ministerie naar aanleiding van de aangifte van klager niet tot vervolging van verweerder overgaat.

De commissie heeft de opdracht van college B&W op 13 maart 2013 aanvaard en heeft gewerkt volgens de 'Klachtenregeling ongewenst gedrag' van de gemeente Geertruidenberg, die in werking is getreden op 1 januari 2003. De commissie heeft de klacht ontvankelijk verklaard. Klager is niet anoniem en de klacht is in de ogen van de commissieleden voldoende onderzoekbaar en recent.

Onderhavig onderzoek heeft zich gericht op het in kaart brengen van hetgeen is voorgevallen en – indien van toepassing – vast te stellen of er sprake is van ongewenst gedrag van verweerder richting klager. Voor de specifieke onderzoeksvragen wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van deze rapportage.

2. Klachtencommissie ongewenst gedrag

De commissie is conform artikel 7 van de klachtenregeling zodanig samengesteld dat voldoende deskundigheid met betrekking tot de problematiek van ongewenst gedrag in de commissie aanwezig is. Drie leden van de commissie zijn extern ingehuurd. De commissie is ondersteund door een ambtelijk secretaris. De leden van de commissie zijn:

Mevrouw I. Nijhof	:	Extern adviseur, voorzitter klachtencommissie
Mevrouw A. Heldens	:	Extern adviseur, lid klachtencommissie
De heer P. Werkman	:	Extern adviseur, lid klachtencommissie
De heer J. de Regt	:	Ambtelijk secretaris klachtencommissie

De commissie heeft conform artikel 8 van de klachtenregeling een onderzoek ingesteld en brengt conform artikel 9, lid 7, een schriftelijk advies uit aan het college van burgemeester en wethouders, waarin is vastgesteld of en zo ja, in welke mate de klacht met betrekking tot ongewenst gedrag naar de mening van de commissie gegrond is en op welke wijze en met welke frequentie het ongewenste gedrag zich voordeed.

In onderhavige rapportage beantwoordt de commissie dan ook de volgende onderzoeksvragen:

1. Is al dan niet sprake van ongewenst gedrag van verweerder richting klager? Hierbij dienen de volgende specifieke vragen geadresseerd te worden:
  - a. De vraag of er sprake is van seksuele intimidatie (eerste onderdeel van de klacht);
  - b. De vraag of er al dan niet sprake is van intimidatie door verweerder richting klager door het lekken van vertrouwelijke informatie door verweerder (tweede onderdeel van de klacht);
  - c. De vraag of er al dan niet sprake is van intimidatie door verweerder richting klager door het kwaad spreken over collega's/roddelen door verweerder (derde onderdeel van de klacht);
2. Is al dan niet sprake geweest van handelen in strijd met wet- en regelgeving, waaronder interne regels van de gemeente Geertruidenberg en algemene fatsoensnormen ten aanzien van omgangsvormen?

3. Door de commissie verrichte werkzaamheden

De commissie heeft in dit onderzoek de volgende werkzaamheden verricht:

- Kennisname en analyse van de relevante documenten, correspondentie en procedures;
- Digitaal onderzoek naar berichtenverkeer tussen klager en verweerder via e-mail, sms en WhatsApp;
- Opstellen van een toetsingskader;
- Twee keer interviewen van klager;
- Twee keer interviewen van verweerder (mondeling hoor en wederhoor);
- Interviewen van een collega;
- Voorleggen van bevindingenrelaas aan zowel verweerder (schriftelijk wederhoor) als klager;
- Analyseren van de bevindingen en toetsen van de bevindingen aan relevante wet- en regelgeving;
- Opstellen schriftelijk advies voor bevoegd gezag.

De werkzaamheden van de commissie zijn om verscheidene redenen zowel vertraagd als uitgebreid. Op 7 mei 2013 heeft de commissie moeten besluiten, volgens artikel 9, lid 8, de termijn van twee maanden te verlengen met één maand wegens het volgtijdelijk niet beschikbaar zijn van de verschillende personen die geïnterviewd dienden te worden. Verder hebben klager en verweerder in de loop van het onderzoek verzocht om meer tijd om te reageren op de gespreksverslagen.

De werkzaamheden zijn uitgebreider dan voorzien vanwege de omvang van het feitencomplex. Tevens heeft klager, naast de twee interviews die met haar gehouden zijn, twee notities gestuurd aan de commissie en daarnaast een uitgebreide reactie gegeven op haar tweede gespreksverslag. Verder heeft klager in procedureel opzicht meermalen de legitimiteit en werkwijze van de commissie ter discussie gesteld en verzocht om uitgebreider onderzoek. De commissie heeft hierbij steeds afwegingen gemaakt om de zorgvuldigheid, legitimiteit en onafhankelijkheid van het onderzoeksproces te waarborgen en de toegevoegde waarde van (nog) uitgebreider onderzoek in de beschouwing betrokken. Relevante partijen zijn hiervan waar nodig op de hoogte gebracht. Hieronder geven wij een overzicht van de tijdslijn van de (veelal lange) gesprekken en het voorleggen van bevindingen:

Datum	Onderwerp
19 maart 2013	Gesprek 1 klager.
20 maart 2013	Gesprek hoor verweerder.
14 april 2013	Verweerder reageert op gespreksverslag van hoorgesprek van 20 maart 2013 + stuurt aanvullingen.
15 april 2013	Klager reageert op gespreksverslag van gesprek 1 van 19 maart 2013 + levert aantekeningen in.
23 april 2013	Gesprek 2 klager.
01 mei 2013	Gesprek wederhoor verweerder.
01 mei 2013	Klager stuurt, na een gesprek met het OM, een tweede notitie aan de commissie.
03 mei 2013	Telefonisch gesprek met klager (aanvulling klacht 2 en 3).
11 mei 2013	Klager reageert op gespreksverslag van gesprek 2 van 23 april 2013.
14 mei 2013	Gesprek getuige.
20 en 21 mei 2013	Getuige reageert op gespreksverslag van gesprek van 14 mei 2013.
23 mei 2013	Verweerder reageert, na zijn gesprek met OM, op gespreksverslag van wederhoorgesprek van 1 mei 2013.
29 mei 2013	Bevindingen zijn verstuurd naar klager en verweerder.
3 juni 2013	Reactie klager op bevindingenrapportage.
4 juni 2013	Verweerder stuurt na deadline reactie op bevindingenrapportage.

4. Toetsingskader

In dit hoofdstuk zetten wij de relevante kaders uit de toepasselijke relevante wet- en regelgeving uiteen. Het toetsingskader in deze casus wordt (met name) gevormd door bepalingen uit de Ambtenarenwet, de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet), de gedragscode (seksuele) intimidatie, agressie, geweld discriminatie en pesten, de klachtenregeling ongewenst gedrag alsmede de bestuurlijke gedragscode.

4.1 Ambtenarenwet en Arbowet

De algemene norm van goed werkgeverschap en goed ambtenaarschap komt tot uitdrukking in de Ambtenarenwet. De Ambtenarenwet bepaalt in dit verband:

'Artikel 125ter

Het bevoegd gezag en de ambtenaar zijn verplicht zich als een goed werkgever en een goed ambtenaar te gedragen.'

De Arbowet geeft regels ter bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het welzijn van werknemers. De Arbowet bepaalt onder meer:

'Artikel 1

(...)

3. *In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:*

(...)

e. *psychosociale arbeidsbelasting: de factoren direct of indirect onderscheid met inbegrip van seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en werkdruk, in de arbeidssituatie die stress teweeg brengen;*

Artikel 3

1. *De werkgever zorgt voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers inzake alle met de arbeid verbonden aspecten en voert daartoe een beleid dat is gericht op zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden, waarbij hij, gelet op de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening, het volgende in acht neemt:*

a. *tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd organiseert de werkgever de arbeid zodanig dat daarvan geen nadelige invloed uitgaat op de veiligheid en de gezondheid van de werknemer;*

b. *tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd worden de gevaren en risico's voor de veiligheid of de gezondheid van de werknemer zoveel mogelijk in eerste aanleg bij de bron daarvan voorkomen of beperkt; naar de mate waarin dergelijke gevaren en risico's niet bij de bron kunnen worden voorkomen of beperkt, worden daartoe andere doeltreffende maatregelen getroffen waarbij maatregelen gericht op collectieve bescherming voorrang hebben boven maatregelen gericht op individuele bescherming; slechts indien redelijkerwijs niet kan worden gevergd dat maatregelen worden getroffen die zijn gericht op individuele bescherming, worden doeltreffende en passende persoonlijke beschermingsmiddelen aan de werknemer ter beschikking gesteld;*

(...)

2. *De werkgever voert, binnen het algemeen arbeidsomstandighedenbeleid, een beleid gericht op voorkoming en indien dat niet mogelijk is beperking van psychosociale arbeidsbelasting.*

(...)'

4.2 Gedragscode (seksuele) intimidatie en klachtenregeling ongewenst gedrag

Krachtens artikel 3, lid 2, van de Arbowet is de werkgever gehouden een beleid te voeren gericht op het voorkomen of beperken van psychosociale arbeidsbelasting.

De gedragscode (seksuele) intimidatie, agressie, geweld, discriminatie en pesten, door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld op 17 april 2012, bevat onder meer de volgende passages:

Begripsbepaling

Onder ongewenst gedrag wordt in ieder geval verstaan:

- *Seksuele intimidatie: ongewenste* seksuele toenadering in de vorm van verzoeken om seksuele gunsten of ander verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag (waaronder het verzenden, tonen of bewust raadplegen van pornografische afbeeldingen of teksten, onder meer via internet);*
- * *Ongewenst is als het gedrag onprettig aanvoelt. Jij moet dan zelf je grenzen aangeven door te zeggen dat degene er mee moet ophouden. Worden jouw grenzen niet gerespecteerd, dan is er sprake van ongewenst gedrag.*

(...)'

Artikel 1 van de klachtenregeling ongewenst gedrag bevat de volgende definitie van seksuele intimidatie:

'Seksuele intimidatie: ongewenste seksueel getinte opmerkingen en gedragingen en verzoeken om seksuele gunsten of ander verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag van seksuele aard, waarbij tevens mogelijk sprake kan zijn van een van de volgende punten:

- *onderwerping aan dergelijk gedrag wordt, hetzij expliciet hetzij impliciet, gehanteerd als voorwaarde voor de tewerkstelling van iemand;*
- *onderwerping aan of afwijzing van een dergelijk gedrag door iemand wordt (mede)gebruikt als basis voor beslissingen die het werk van zo iemand raken;*
- *dergelijk gedrag heeft het doel of het gevolg de werkprestaties van iemand aan te tasten en/of een intimiderende, vijandige of onaangename werkomgeving te creëren.*

(...)'

4.3 Bestuurlijke gedragscode

De gedragscode voor het college van burgemeester en wethouders 2012, vastgesteld in april 2012, bevat een aantal kernbegrippen van bestuurlijke integriteit. Deze begrippen zijn primair van toepassing op het bestuurlijk handelen van de burgemeester en wethouders. Zij zijn echter als algemene morele standaard voor politieke ambtsdragers naar ons oordeel eveneens relevant in onderhavige casus:

Dienstbaarheid

Het handelen van een bestuurder is altijd en volledig gericht op het belang van de gemeente en op de organisaties en burgers die daar onderdeel van uit maken.

Functionaliteit

Het handelen van een bestuurder heeft een herkenbaar verband met de functie die hij vervult in het bestuur.

Onafhankelijkheid

Het handelen van een bestuurder wordt gekenmerkt door onpartijdigheid, dat wil zeggen dat geen vermenging optreedt met oneigenlijke belangen en dat ook iedere schijn van een dergelijke vermenging wordt vermeden.

Openheid

Het handelen van een bestuurder is transparant, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in het handelen van de bestuurder en zijn beweegredenen daarbij.

Betrouwbaarheid

Op een bestuurder moet men kunnen rekenen, Die houdt zich aan zijn afspraken. Kennis en Informatie waarover hij uit hoofde van zijn functie beschikt, wendt hij aan voor het doel waarvoor die zijn gegeven.

Zorgvuldigheid

Het handelen van een bestuurder is zodanig dat alle organisaties en burgers op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van partijen op correcte wijze worden afgewogen.

Collegialiteit

De bestuurders realiseren zich dat zij deel uitmaken van een collegiaal bestuursorgaan en handelen daarnaar.'

5. Bevindingen (samengevat) en beoordeling

In dit hoofdstuk worden de bevindingen samengevat en beoordeeld aan de hand van het toetsingskader. Daarbij wordt de lijn aangehouden van de verschillende onderdelen van de klacht.

5.1 Ongewenst gedrag c.q. seksuele intimidatie

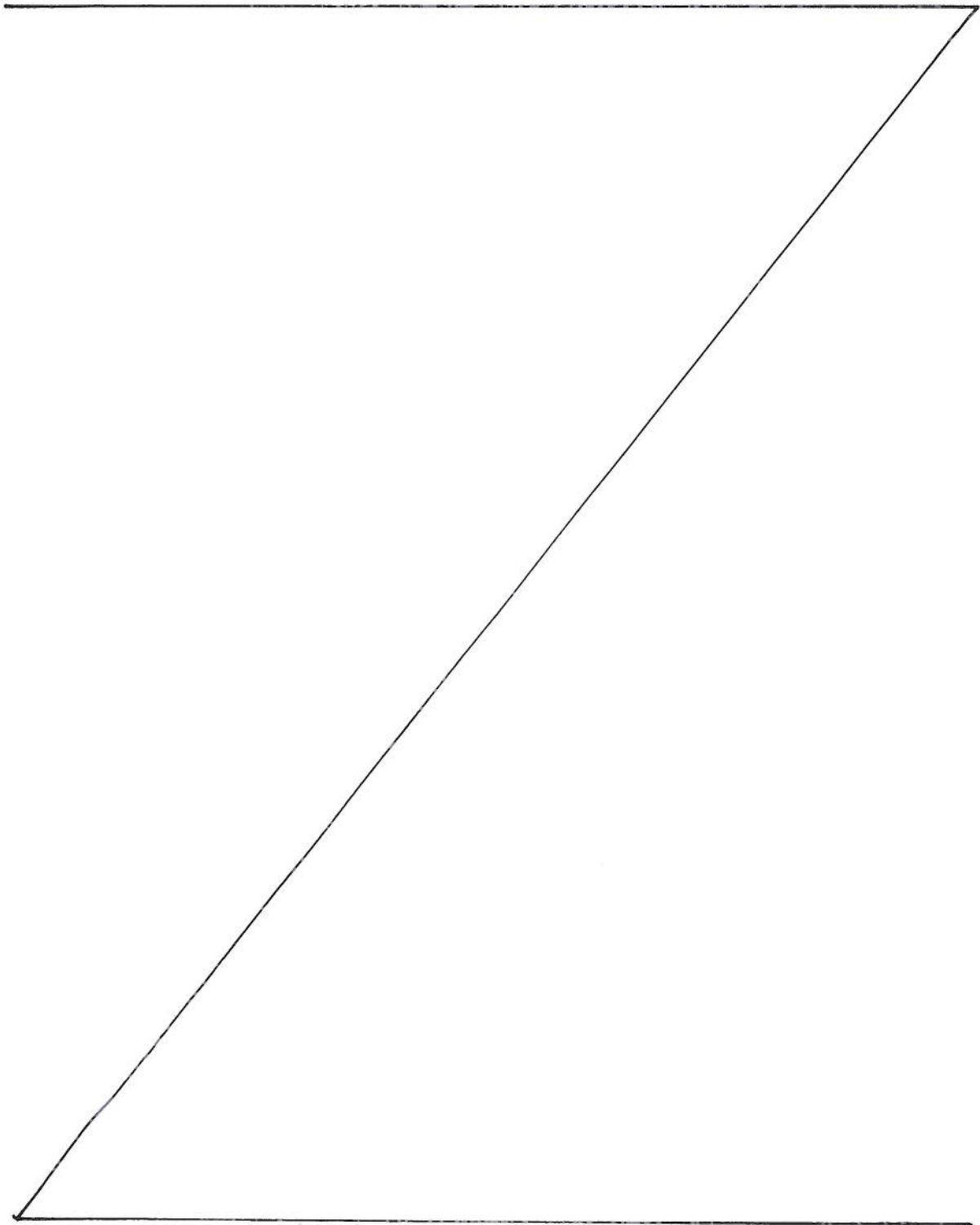
5.1.1 Samenvatting

Klager en verweerder werken beiden _____ bij de gemeente Geertruidenberg. Klager is beleidsmedewerker en verweerder bestuurder. Klager en verweerder hebben voor onderdelen van hun werk met elkaar te maken. Klager zit met vier andere collega's op een kamer, _____

_____ Uit de interviews en de onderzochte digitale bestanden blijkt dat klager en verweerder vanaf eind 2011/begin 2012 een relatie ontwikkelen die verder gaat dan puur zakelijk. Aanvankelijk komt deze relatie tot uiting door onderling 'een dolletje te maken' en het over en weer geven van complimenten. Gaandeweg wordt de communicatie persoonlijker en meer seksueel getint. Sinds de zomer 2012 volgt een reeks van ontmoetingen buiten het gemeentehuis. Zowel klager als verweerder verklaart verscheidene malen samen te hebben geluncht en gedineerd. Tevens verklaren beiden dat zij in één auto naar verschillende bijeenkomsten zijn gereisd. Daarnaast vindt er een aantal privébezoeken plaats waarover beiden verklaren, zoals de Biesbosch en bezoeken bij elkaar thuis.

Bovenstaande ontmoetingen gaan gepaard met het nodige digitaal berichtenverkeer. Uit digitaal onderzoek in de veiliggestelde e-mail en (deels herstelde) berichtenverkeer van de smartphones van klager en verweerder, blijkt dat de onderlinge communicatie langs deze kanalen vriendschappelijk, flirterig en soms seksueel getint was. Dit geldt voor zowel de berichten van verweerder als de berichten van klager. Het initiatief hiervoor gaat vaker van verweerder uit dan van klager.

Het onderlinge contact wordt verbroken op 6 maart 2013 nadat klager via WhatsApp aan verweerder schrijft dat zij met rust wil worden gelaten. _____: Een paar dagen eerder onderschept de partner van klager een liefdesgedicht van verweerder naar klager. Klager besluit onderhavige klacht in te dienen waarin zij verweerder beschuldigt van (seksuele) intimidatie; de schriftelijke klacht bevat op twee punten een uitbreiding van haar mondelinge klacht. Tevens doet zij in dezelfde week aangifte van een zedendelict. Ook besluit zij de WhatsApp-berichten te wissen van haar smartphone.

Het aangeven van grenzen

Klager verklaart dat zij gedurende de periode 2012-heden tijdens de ontmoetingen mondeling bij verweerder heeft aangegeven dat zij niet gediend is van diens ongewenste gedrag. Zij zou verweerder tijdens bovenstaande voorvallen hebben toegeroepen: 'laat me los', 'wat doe je nou' en 'doe normaal'. Tevens zou zij fysieke pogingen hebben ondernomen zich 'los te worstelen en los te rukken'. Verweerder stelt dat dit niet het geval is. Hij verklaart dat hij wel blind en doof tegelijk moet zijn geweest om dergelijke signalen te missen. Verweerder verklaart dat hij zich nogal kwetsbaar maakt door seksuele handelingen

te verrichten in het bijzijn van een ander en dat hij dit zeker niet zonder instemming zou doen. In het onderzochte e-mail-, sms-, en WhatsApp-verkeer is geen enkel bericht aangetroffen waaruit blijkt dat klager grenzen stelt aan het gedrag van verweerder. Zij erkent dat zij dit ook nooit via deze weg heeft gedaan. Zij geeft hier geen reden voor.

Gevoel van intimidatie bij klager

Over bovenstaand gedrag en bovenstaande voorvallen verklaart klager dat zij vanaf begin 2012 in toenemende mate een vervelend gevoel kreeg bij de toenadering door verweerder. Enerzijds erkent zij in enkele gevallen – dit is ook zichtbaar in het berichtenverkeer – dat zij een actieve bijdrage heeft geleverd aan het ‘dollen’ en ‘flirten’. Anderzijds verklaart zij zich door het gedrag van verweerder in toenemende mate seksueel geïntimideerd te hebben gevoeld. Zij zou dit uitsluitend mondeling bij verweerder hebben aangegeven. Verweerder zou dit volgens klager niet hebben willen accepteren en zou door zijn karakter en positie als wethouder haar in een web van macht gevangen hebben gehouden. Klager verklaart dat zij in een aantal gevallen deels in het gedrag van verweerder is meegegaan om ‘hem koest te houden’. Zij heeft de voorvallen en haar ervaringen met verweerder niet met anderen gedeeld omdat zij bang zou zijn geweest voor de gevolgen die dat zou hebben gehad voor verweerder en voor de gemeenschap. Klager stelt dat zij in een ‘negeer- en wegdrukmodus’ heeft verkeerdt. Klager verklaart dat de grootste bedreiging gelegen was in een terugkerende opmerking van verweerder. Verweerder zou verscheidene malen tegen klager hebben gezegd: ‘maar ik ben wel de wethouder hè’. Voor klager droeg deze opmerking de betekenis dat verweerder haar zwart zou maken binnen de gemeente als zij niet zou meegaan in zijn voorstellen. Tevens interpreteerde klager deze opmerkingen als dat verweerder geen enkele tegenspraak zou dulden. Verweerder ontkent deze woorden en zinsnede te hebben gebruikt. Tevens ontkent hij uitspraken te doen waarin hij zich beroept op zijn positie en macht. Klager stelt dat het berichtenverkeer op 6 maart 2013, waarin verweerder een aantal vragen aan haar stelt via WhatsApp over wat er aan de hand is en haar tientallen smileys stuurt, een bewijs is dat verweerder ‘zou gaan flippen’ als zij niet meer zou reageren op zijn berichten.

Intenties van verweerder

Verweerder verklaart dat zijn innige relatie met klager is begonnen nadat klager in de eerste helft van 2012 aan hem kenbaar heeft gemaakt ‘warme gevoelens’ voor hem te hebben. Hij stelt dat hij destijds bij klager heeft aangegeven dat dit gevoel wederzijds was. Klager herinnert zich hetzelfde gesprek, maar verklaart dat verweerder haar gedrag en communicatie verkeerd heeft geïnterpreteerd. Verweerder verklaart dat er sprake is van een wederzijdse verliefdheid c.q. ‘vriendschap +-relatie’, en dat klager een van de drie belangrijkste vrouwen is in zijn leven. Volgens verweerder hebben klager en hij tijdens de verscheidene ontmoetingen hun verliefdheid gedeeld, maar tevens afgesproken dat zij hier niets mee konden en wilden doen. Dit gezien de goede thuissituatie van beiden. Volgens verweerder lag er in zijn relatie met klager een fysieke grens; zij mochten wel gevoelens en fantasieën met elkaar delen, maar elkaar niet aanraken. Hij is van mening dat zowel hij als klager in gelijke mate verantwoordelijk is voor de ontmoetingen die zij hebben gearrangeerd en de dingen die gebeurd zijn. Verweerder ontkent dat klager hem ooit op enige wijze een grens heeft aangegeven voor zijn gedrag. Verweerder stelt dat hij op het moment dat zij dit wel gedaan heeft, op 6 maart 2013, gehoor heeft gegeven aan het verzoek van klager haar met rust te laten. Verweerder erkent weliswaar enkele vragen via WhatsApp te hebben gesteld maar acht dit gezien de langdurige en intensieve relatie die bestond legitiem. Verweerder heeft gedurende het onderzoek meerdere malen verklaard emotioneel en verward te zijn over de ontstane situatie.

Verklaring kamergenoot

Zowel klager als verweerder verklaart dat zij een meer dan collegiaal contact onderhouden met een kamergenoot van klager. Gedrieën is er sprake van een vertrouwensband. Deze kamergenoot is geïnterviewd in het kader van dit onderzoek. Als eerste reactie op het onderzoek van de commissie reageert de kamergenoot door te verklaren dat hij nooit had verwacht dat klager en verweerder op deze manier tegenover elkaar zouden komen te staan. Over de onderlinge relatie tussen klager en verweerder verklaart hij dat deze in zijn beleving zeer vriendschappelijk en vertrouwelijk van aard was. Volgens de kamergenoot heeft klager ondanks de vertrouwelijke relatie die hij met haar meent te hebben, nooit aan hem laten merken dat zij zich (seksueel) door verweerder geïntimideerd heeft gevoeld. Tevens heeft hij uit eigen waarneming nooit een non-verbale reactie bij klager waargenomen die dergelijke gevoelens zouden

doen vermoeden. Kamergenoot verklaart dat klager _____ eind februari 2013, blij en stralend heeft gereageerd op het cadeautje dat verweerder haar aanbood. Kamergenoot is van mening dat hij klager niet heeft leren kennen als timide, maar juist als erg assertief. Hij verklaart nimmer te hebben gehoord dat verweerder uittalingen heeft gedaan in de trant van 'maar ik ben wel de wethouder hè'. Ook verklaart hij dat een dergelijke opmerking, die zou insinueren dat er geen enkele tegenspraak geduld wordt, niet bij verweerder past. Tevens verklaart hij dat hij nooit heeft waargenomen dat verweerder zich op een intimiderende wijze jegens klager heeft gedragen of geuit. Tevens heeft verweerder zich tegen de kamergenoot nooit op ongepaste wijze uitgelaten over klager.

5.1.2 Beoordeling

Aangaande het eerste onderdeel van de klacht dient de commissie een oordeel te geven of al dan niet sprake is geweest van ongewenst gedrag van verweerder richting klager, waarbij het specifiek de vraag is of er sprake is van seksuele intimidatie.

De klachtenregeling ongewenst gedrag van de gemeente Geertruidenberg geeft in artikel 1f een definitie van seksuele intimidatie:

'ongewenste seksueel getinte opmerkingen en gedragingen en verzoeken om seksuele gunsten of ander verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag van seksuele aard, waarbij tevens mogelijk sprake kan zijn van een van de volgende punten:

- *onderwerping aan dergelijk gedrag wordt, hetzij expliciet hetzij impliciet, gehanteerd als voorwaarde voor de tewerkstelling van iemand;*
- *onderwerping aan of afwijzing van een dergelijk gedrag door iemand wordt (mede)gebruikt als basis voor beslissingen die het werk van zo iemand raken;*
- *dergelijk gedrag heeft het doel of het gevolg de werkprestaties van iemand aan te tasten en/of een intimiderende, vijandige of onaangename werkomgeving te creëren.'*

Volgens de begripsbepaling in de gedragscode (seksuele) intimidatie, agressie, geweld, discriminatie en pesten, wordt onder ongewenst gedrag in ieder geval verstaan:

'Seksuele intimidatie: ongewenste* seksuele toenadering in de vorm van verzoeken om seksuele gunsten of ander verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag (waaronder het verzenden, tonen of bewust raadplegen van pornografische afbeeldingen of teksten, onder meer via internet);

- * *Ongewenst is als het gedrag onprettig aanvoelt. Jij moet dan zelf je grenzen aangeven door te zeggen dat degene er mee moet ophouden. Worden jouw grenzen niet gerespecteerd, dan is er sprake van ongewenst gedrag.'*

Bij onderzoek naar gedrag achten wij drie elementen van belang: de feitelijke gedragingen die zijn voorgevallen, de intenties van verweerder en de interpretatie van klager. Waar de grens ligt tussen gewenst en ongewenst, wat 'gewoon gezellig' is of wat echt te ver gaat, wordt niet alleen bepaald door de handeling en intentie van verweerder, maar juist ook door de interpretatie en gevoelens van klager.

Wat zonder meer duidelijk is, is dat klager vanaf begin maart 2013 aan verweerder een grens heeft gesteld. Zij heeft hem via WhatsApp verzocht haar met rust te laten. Vervolgens heeft zij een klacht ingediend bij de gemeente en strafrechtelijke aangifte gedaan. Deze weg is klager ingeslagen nadat haar partner bij toeval kennisnam van een compromitterend bericht. Klager besluit tevens WhatsApp-berichten te wissen.

De commissie hecht eraan te benadrukken dat zij bij de beoordeling van de klacht een verschil maakt tussen voor- en achterwaartse processen. De commissie dient op basis van de beschikbare informatie te duiden of er op het moment dat de ontmoetingen en gedragingen plaatsvonden, zonder vervorming door latere ontwikkelingen, sprake is geweest van ongewenst gedrag van verweerder richting klager. Het is aan de commissie te beoordelen of klager aannemelijk heeft gemaakt dat zij zich geïntimideerd heeft gevoeld terwijl de gebeurtenissen zich ontvouwen. Wij doen geen uitspraak over de legitimiteit van de

gevoelens die klager op dit moment zegt te ervaren wanneer zij terugkijkt op haar intensieve omgang met verweerder.

De verklaringen van verweerder en klager komen wat betreft feitelijke handelingen en gedragingen voor een groot deel overeen. Er is, in de periode 2012 tot maart 2013, sprake geweest van verscheidene ontmoetingen die gepaard gingen met de nodige communicatie via e-mail, sms en WhatsApp. Het beeld dat zich uit de reeks ontmoetingen en uit het berichtenverkeer aftekent, is dat de relatie tussen klager en verweerder zich ontwikkelt van een vriendschappelijke werkrelatie naar een relatie met seksuele toespelingen en gedragingen. Uit objectief verifieerbare bronnen (digitale communicatie) is niet vastgesteld dat dit tegen de wil van klager heeft plaatsgevonden.

Over een aantal feitelijke gedragingen tijdens deze ontmoetingen bestaat geen consensus.

Verweerder ontkent dat dergelijke gedragingen zich zouden hebben voorgedaan. Ten tweede verklaart klager dat zij in de loop van 2012 herhaaldelijk bij verweerder heeft aangegeven niet gediend te zijn van zijn avances. Klager heeft dit te allen tijde slechts mondeling aangegeven. Verweerder ontkent dat klager deze grenzen bij hem heeft aangegeven en verklaart dat hij daaraan gelijk gehoor zou hebben gegeven, zoals hij in maart 2013 heeft getoond.

Over het waarheidsgehalte van bovenstaande twee zaken, de vermeende gedragingen van verweerder waarover geen overeenstemming bestaat en het vermeende aangeven van grenzen door klager kan de commissie geen uitspraak doen, omdat het woord van klager tegenover dat van verweerder staat.

De commissie is bij de beoordeling van dit eerste onderdeel van de klacht van mening dat er sprake is van enkele opmerkelijke omstandigheden die wij hieronder benoemen.

Klager benoemt niet één geïsoleerde gebeurtenis, maar een patroon van ontmoetingen met en gedragingen van verweerder, die door haar als intimiderend en ongewenst worden gekarakteriseerd. Desondanks besluit zij, gezien vanuit het voorwaartse proces, zich steeds weer in een positie te bewegen die risico op herhaling van dit ongewenste gedrag aanzienlijk vergroot. Na het voorval in de Biesbosch gaat klager onder meer naar de woning van verweerder, waar zij zich naar de slaapkamer laat rondleiden en meegaat naar de badkamer, zij stapt bij verweerder in de auto naar Gouda en zij laat hem tot tweemaal toe binnen in haar woning. Zij toont in haar verklaringen aan de commissie nauwelijks verantwoordelijkheid voor haar eigen proactieve rol in de omgang met verweerder.

Klager heeft op geen enkel moment, waarop zij zich feitelijk in een situatie bevond waarin zij gevoelens van bedreiging en intimidatie zegt te hebben ervaren, gekozen om zich uit de ontstane situatie te bewegen. Zij gaat na de boottocht nog wat drinken met verweerder, zij stapt niet uit de auto op de terugweg uit Gouda, zij loopt niet de trap af en naar buiten in het huis van verweerder en zij verlaat blijkens haar verklaring niet haar kamer of de kamer van verweerder wanneer hij zou ————— Dit ondanks haar verklaring dat verweerder nergens fysieke drempels opwerpt.

Klager wordt door zowel verweerder als door haar kamergenoot omschreven als een mondige, assertieve en weerbare, jonge vrouw. Beiden beschrijven collegiale voorvallen waarin klager haar mannetje staat, tevens als het gaat om het omgaan met (ongewenste) aandacht van mannen. Klager typeert zichzelf ook als mondig en in staat om 'iemand in zijn hok te duwen'.

De commissie heeft geen onderzoek gedaan naar dit voorval en gaat hierbij slechts uit van de verklaringen van klager. Uit het door klager aangehaalde voorval blijkt echter wel dat klager zich – afgaande op haar verklaring - in het verleden

mondig heeft getoond om gedrag, dat in haar beleving grensoverschrijdend is, bespreekbaar te maken en een halt toe te roepen.

Bovenstaand voorval laat zien dat klager bij haar partner terecht kan om grensoverschrijdend gedrag van anderen en gevoelens van intimidatie te bespreken. Hij had zich immers een jaar eerder al hulpvaardig en begripvol opgesteld. Dit heeft klager in onderhavige casus nagelaten. Noch heeft klager ervoor gekozen haar kamergenoot, met wie zij een vertrouwensrelatie onderhoudt, te informeren. Klager verklaart tevens goede relaties te hebben met collega's. Echter, pas begin maart op het moment dat haar partner een WhatsApp-bericht onderschepte, heeft klager ervoor gekozen om een klacht aanhangig te maken bij de burgemeester. Deze weg, als ook die naar haar eigen leidinggevende, de gemeentesecretaris en de vertrouwenspersoon, stond ook in eerdere instantie al voor haar open.

Naast dat er over een aantal feitelijke gedragingen geen overeenstemming bestaat, is er ook geen consensus tussen klager en verweerder over de betekenisgeving van de onderlinge relatie en van de vele ontmoetingen die zijn aangegaan. Klager stelt dat de ontmoetingen met verweerder en zijn gedrag als effect hebben gehad dat zij zich (seksueel) geïntimideerd heeft gevoeld en dat er een onaangename omgeving is gecreëerd. Verweerder stelt dat de ontmoetingen en zijn gedragingen geplaatst dienen te worden binnen een wederzijds gevoel van vriendschap + en verliefdheid die samen uitgesproken, gedeeld en begrensd zijn geweest. De intentie van zijn gedrag dient in dit kader geplaatst te worden.

De commissie is van mening dat de lezing van verweerder de meeste ondersteuning vindt in de feiten en omstandigheden die volgen uit het digitale onderzoek. Uit het berichtenverkeer kan op geen enkele wijze worden afgeleid dat klager verweerder op afstand probeert te houden of haar grenzen aangeeft. In tegendeel, de commissie interpreteert de (ten behoeve van het onderzoek) herstellende en geanalyseerde communicatie van klager per e-mail, sms en WhatsApp eerder als stimulerend, flirterig en uitdagend. De commissie stelt vast dat er geen digitaal bewijs bestaat voor de door klager gestelde dreigementen van verweerder ('maar ik ben wel de wethouder hè'). Ook acht de commissie in objectieve zin deze uitspraak niet dermate intimiderend dat voor de hand ligt dat een mondige, weerbare vrouw zich de gestelde ontmoetingen en seksuele activiteiten zou laten welgevalen. Gelet op het voorgaande concludeert de commissie dat klager geenszins aannemelijk heeft kunnen maken dat zij het gedrag van verweerder ten tijde van de voltrekking ervan als ongewenst en daarmee als intimiderend heeft ervaren.

5.2 Intimidatie door lekken informatie

Het tweede deel van de klacht is gerelateerd aan het mogelijk lekken van vertrouwelijke informatie. Wij benadrukken dat de commissie geen onderzoek heeft uitgevoerd naar het mogelijk lekken van vertrouwelijke informatie zelf. De onderzoeksvraag en de taak en methodiek van een klachtencommissie ongewenst gedrag kennen niet een dergelijke reikwijdte en de commissie zal daarover derhalve geen uitspraak doen. Onderhavig onderzoek richt zich met name op de vraag of in dit verband mogelijk sprake is van ongewenst gedrag c.q. intimidatie richting klager.

5.2.1 Samenvatting

Klager verklaart dat verweerder gedurende de benoemingsprocedure van de nieuwe burgemeester in het najaar van 2012 op verschillende momenten vertrouwelijke informatie uit deze procedure met haar zou hebben gedeeld. Ook zou haar kamergenoot hier een en ander van hebben meegekregen. Dit zou onder meer zijn gebeurd in mondelinge uitlatingen, door het tonen van LinkedIn-profielen van kandidaten en het laten inzien van assessmentverslagen van kandidaten. Dit wordt deels bevestigd door de kamergenoot die verklaart dat verweerder de kandidatuur ~~aan~~ aan klager en haar kamergenoot zou hebben gemeld en aan hen zou hebben onthuld dat de keuze uiteindelijk op een vrouw was gevallen, op het moment dat dit nog vertrouwelijk was. De kamergenoot plaatste dit enerzijds binnen de vertrouwensband die verweerder met hem en klager had, maar hij heeft anderzijds ook verweerder aangesproken op zijn gedrag in dezen. Verweerder ontkent inhoudelijk vertrouwelijke informatie te hebben gedeeld met klager en/of haar kamergenoot. Hij zou wel over procedurele kwesties betreffende de benoeming hebben 'gespard' met klager en haar kamergenoot.

Volgens klager bestond het intimiderende element eruit dat verweerder ervan uitging dat zijn onthullingen door haar en haar kamergenoot vertrouwelijk gehouden zouden worden. Zij kreeg daarbij het gevoel 'het niet te moeten wagen om het verder te vertellen'. Klager verklaart dat zij verweerder nooit heeft aangesproken op het delen van deze vertrouwelijke informatie of kenbaar heeft gemaakt dat dit haar een onaangenaam gevoel opleverde. In de onderzochte digitale media zijn noch aanwijzingen aangetroffen van het delen van vertrouwelijke informatie door verweerder, noch aanwijzingen ter ondersteuning van de bewering van klager dat zij zich daarbij ongemakkelijk c.q. geïntimideerd zou voelen.

De kamergenoot van klager verklaart dat hij niet heeft gemerkt dat klager zich door de mededelingen van verweerder over de benoemingsprocedure op enige wijze geïntimideerd zou hebben gevoeld. Hij had eerder de indruk dat klager het erg bijzonder vond dat zij dit te horen had gekregen binnen de band die zij samen met de kamergenoot met verweerder had. De kamergenoot verklaart in volledige consensus met klager te hebben afgesproken dat zij deze mededeling van verweerder vertrouwelijk zouden behandelen. Het verbaast de kamergenoot dan ook dat dit gegeven nu in het kader van een officiële klacht richting verweerder wordt aangehaald.

5.2.2 Beoordeling

Zoals gezegd wordt in deze rapportage niet beoordeeld of er daadwerkelijk sprake is geweest van het lekken van vertrouwelijke informatie. Wij gaan voorbij aan de vraag of verweerder de vertrouwelijke informatie daadwerkelijk heeft gedeeld met klager en haar kamergenoot. In de situatie dat vertrouwelijke informatie is gedeeld rest de vraag of het aannemelijk is dat het delen van deze informatie intimiderend is geweest voor de klager.

Naar ons oordeel heeft klager op geen enkele wijze duidelijk kunnen maken op welke wijze het vermeende lekken van informatie door verweerder op het moment dat dit gebeurde voor haar ongewenst, dan wel intimiderend is geweest. Haar omgeving (kamergenoot) heeft hiervan niets gemerkt en niet gebleken is dat klager op dit vlak richting verweerder een grens heeft aangegeven. In de onderzochte digitale media zijn geen aanwijzingen aangetroffen dat klager zich geïntimideerd heeft gevoeld, in de vorm van grenzen die zij aan verweerder heeft gesteld. Klager heeft haar zorgen over het gedrag van verweerder niet met anderen gedeeld, terwijl het hier om een ernstig feit zou gaan.

5.3 Intimidatie door kwaadspreken en roddelen

5.3.1 Samenvatting

Uit de interviews met klager, verweerder en de kamergenoot komt een gedeeld beeld naar voren met betrekking tot de uitlatingen van verweerder over een collega-wethouder. Er wordt volgens klager gezamenlijk gesproken over vermeldingen over bestuurders in de plaatselijke krant. Tevens zou het enige keren zijn voorgekomen dat verweerder het optreden van een collega-wethouder op ironische wijze heeft getypeerd. Hierbij waren klager en haar kamergenoot aanwezig. Klager geeft aan dat dit voor haar heeft geleid tot 'een intimiderende en onaangename omgeving'.

Verweerder bevestigt dat hij met klager en kamergenoot af en toe over het optreden van medebestuurders spreekt. Hij plaatst dit binnen de vertrouwelijke band die hij meent te hebben met deze twee ambtenaren. Verder geeft hij als reden voor dit gedrag het lastig te vinden 'nergens bij te horen als wethouder'. Tegen die achtergrond zou hij zijn gevoelens over zijn collega-wethouder met klager en haar kamergenoot hebben gedeeld. Hij geeft aan dat hij hierop weleens met de kamergenoot van klager heeft gereflecteerd. Verweerder verklaart daarbij tot het inzicht te zijn gekomen dat hij zijn gedrag op dit vlak diende aan te passen en dat hij dit dan ook heeft gedaan. Ook de kamergenoot bevestigt dat er gedieën over dergelijke zaken werd gesproken. Hij plaatst dit binnen de bijzondere en vertrouwelijke band die die er was.

Klager heeft nooit aangegeven bij verweerder of bij haar kamergenoot dat zij dit gedrag van verweerder als intimiderend heeft ervaren. De kamergenoot verklaart zich niet voor te kunnen stellen dat klager dit gedrag als intimiderend heeft beleefd. Volgens hem zou zij het zelfs leuk hebben gevonden en zou zij er zelf ook in

zijn meegegaan. Voor de bewering van klager dat zij zich door het in deze paragraaf beschreven gedrag geïntimideerd zou voelen, zijn geen aanwijzingen aangetroffen in de onderzochte digitale media.

5.3.2 Beoordeling

Bij dit onderdeel van de klacht bestaat over het voorgevallen feitelijke gedrag op hoofdlijnen consensus. Echter, ook op dit onderdeel is naar onze mening geen sprake van feiten of omstandigheden die aannemelijk maken dat klager gedurende de periode waarin de uittalingen (onder meer) door verweerder zijn gedaan, zich hierdoor geïntimideerd heeft gevoeld, noch dat dit voor haar een onaangename omgeving heeft gecreëerd. Niet gebleken is dat klager niet gediend was van het door haar nu gekwalificeerde kwaadspreken en/of roddelen; zij is volgens verweerder en kamergenoot hierin zelf lange tijd meegegaan. Klager heeft (ook naar eigen zeggen) hierover niets gemeld of besproken, noch met verweerder, noch met haar omgeving. Er zijn in de onderzochte digitale media geen aanwijzingen aangetroffen die deze klacht onderbouwen.

5.4 Resumé

De commissie acht op geen van de drie onderdelen van de klacht aannemelijk dat klager het gedrag van verweerder als ongewenst, c.q. intimiderend heeft ervaren en dat dit gedrag voor haar een onaangename omgeving heeft gecreëerd. De feitelijke gedragingen waarover de verklaringen overeenkomen, als ook de onderzochte digitale media, geven eerder blijk van een proactieve rol van klager dan van pogingen van haar kant om verweerder te begrenzen. Klager toont naar de mening van de commissie in haar verklaringen en huidige gevoelens nauwelijks verantwoordelijkheid voor haar eigen gedrag en uittalingen in haar omgang met verweerder.

Op het moment dat klager aantoonbaar haar grenzen aangaf, op 6 maart 2013, zijn deze grenzen door verweerder min of meer gelijk gerespecteerd. De commissie is van mening, dat gezien de eerdere communicatie verweerder best een paar vragen mocht stellen alvorens klager's wens om te stoppen te respecteren. De commissie stelt vast dat het moment dat klager overgaat tot het indienen van haar klacht samenvalt met het onderscheppen van een liefdesgedicht van verweerder aan klager door haar partner. Dit kan klager een motief geven om haar omgang met verweerder vanaf dat moment in een ander daglicht te plaatsen. Bij het indienen van de schriftelijke klacht heeft klager twee onderdelen aan de mondelinge klacht toegevoegd, waardoor zij stelt op drie verschillende manieren te zijn geïntimideerd. Uit het onderzoek volgen voor geen van deze onderdelen aanwijzingen dat klager het gedrag van verweerder als ongewenst heeft ervaren en/of zich geïntimideerd heeft gevoeld.

5.5 Wet- en regelgeving en algemene fatsoensnormen

Bovenstaande laat onverlet dat verweerder als politiek ambtsdrager een professionele verantwoordelijkheid draagt en bereid wordt geacht daar verantwoording over af te leggen. De commissie beoordeelt het gedrag van verweerder aan de hand van de gedragscode voor burgemeester en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Geertruidenberg. Hierin wordt een tweetal kernbegrippen genoemd dat naar ons oordeel relevant is:

Onafhankelijkheid

Het handelen van een bestuurder wordt gekenmerkt door onpartijdigheid, dat wil zeggen dat geen vermenging optreedt met oneigenlijke belangen en dat ook iedere schijn van een dergelijke vermenging wordt vermeden.

Openheid

Het handelen van een bestuurder is transparant, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in het handelen van de bestuurder en zijn beweegredenen daarbij.'

Door de meer dan collegiale relatie die verweerder onweersproken is aangegaan met klager – die voor onderdelen van haar werkzaamheden met hem als portefeuillehouder te maken had – heeft verweerder

naar ons oordeel in strijd gehandeld met bovenstaande kernbegrippen. Zijn gedrag in casu staat op gespannen voet met de gewenste distantie tussen het bestuur en het ambtelijk apparaat. Toen de ontwikkeling in de onderlinge verhouding met klager zich voordeed, heeft verweerder in onvoldoende mate blijk gegeven van het besef dat hij zich in een uiterst precaire en kwetsbare situatie bevond, die hem ook in zijn functie als wethouder in verlegenheid zou kunnen brengen, niet in de laatste plaats omdat hij daarmee potentieel chantabel zou worden. Juist hierom had het in de rede gelegen dat verweerder zijn gedrag hetzij zou beteugelen, hetzij maatregelen zou treffen om potentiële schade voor zijn persoon en het aanzien van het openbaar bestuur te vermijden. Dat verweerder dit heeft nagelaten valt hem, in bestuurlijke zin, aan te rekenen.

